

Netcongestie - Wat kan er wel?

KIVI Lunchwebinar
Marc Meijer & Emma Pik | 15 mei 2024

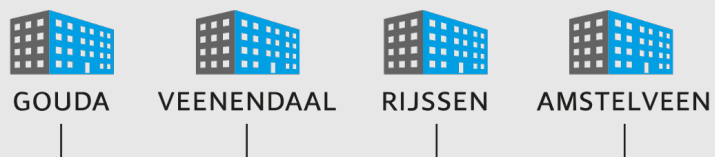
AI Image

DW**a**

Inhoudsopgave

- 1 Netcongestie: probleem en oplossingsrichtingen**
  - 2 Afstemming netbeheerder: do's & dont's**
  - 3 Praktijkvoorbeelden**
  - 4 Bijzondere contractvormen**
-

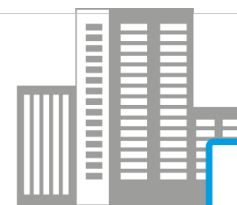
DWA maakt duurzaamheid werkend!

ruim **15** professionals
0

Strategisch advies

Smart buildings

Monitoring en analytics

Commissioning

Gezonde gebouwen

Verduurzaming gebouwen en gebieden

Beheer en onderhoud

PROJECT

EDGE Amsterdam- West

- BREEAM-Outstanding
- Smart Building

PROJECT

Floating Office Rotterdam

• 3000 m² drijvend kantoor-gebouw van hout

• Circulair

• Klimaatbestendig en energieneutraal

A yellow hard hat is the central focus in the foreground, resting on a wooden desk. Next to it is a spirit level and some papers. In the background, two people are shaking hands, suggesting a deal or agreement. The scene is brightly lit, possibly by sunlight from a window.

Netcongestie – probleem en oplossingsrichtinge n

Kern van het probleem

Toelichting

Het net zit 'vol'

Appartementen Noordwijk en Leiden zijn klaar, maar er is geen stroom. 'Het is niet iets waar we trots op zijn, maar het is nu eenmaal zo'

12/09/2023 om 07:54

Duizenden bedrijven in de wachtrij voor ruimte op het stroomnet

ARNHEM EN OMSTREKEN

Nieuw wellnesscentrum dreigt niet open te kunnen door stroomgebrek

Netbeheerders: 5.600 aanvragen op wachtlijst voor aansluiting stroomnet

Klimaat en duurzaamheid | Klimaatconflict in de polder

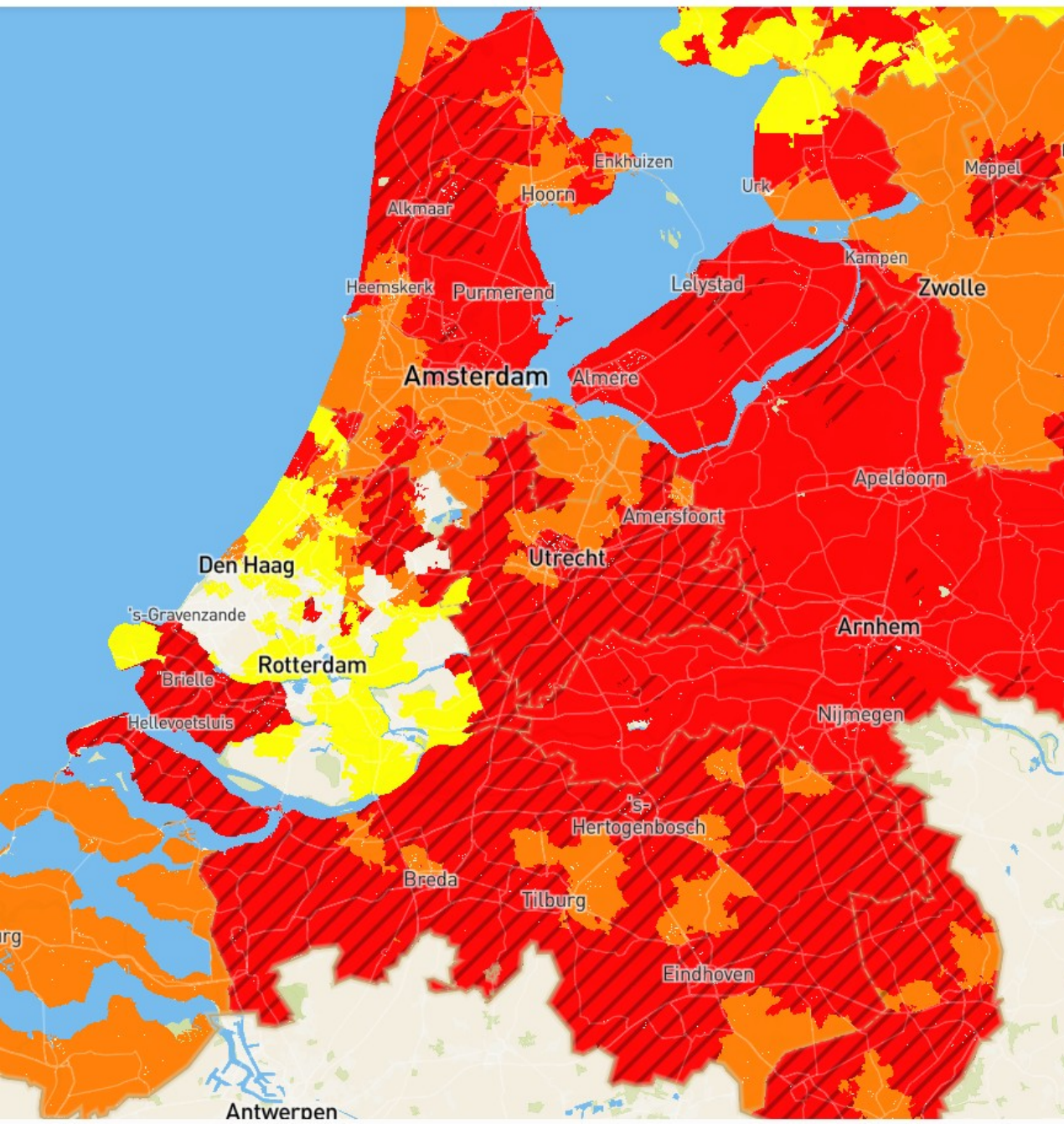
Bijna 3000 duurzame projecten op wachtlijst aansluiting stroomnet

Dwa

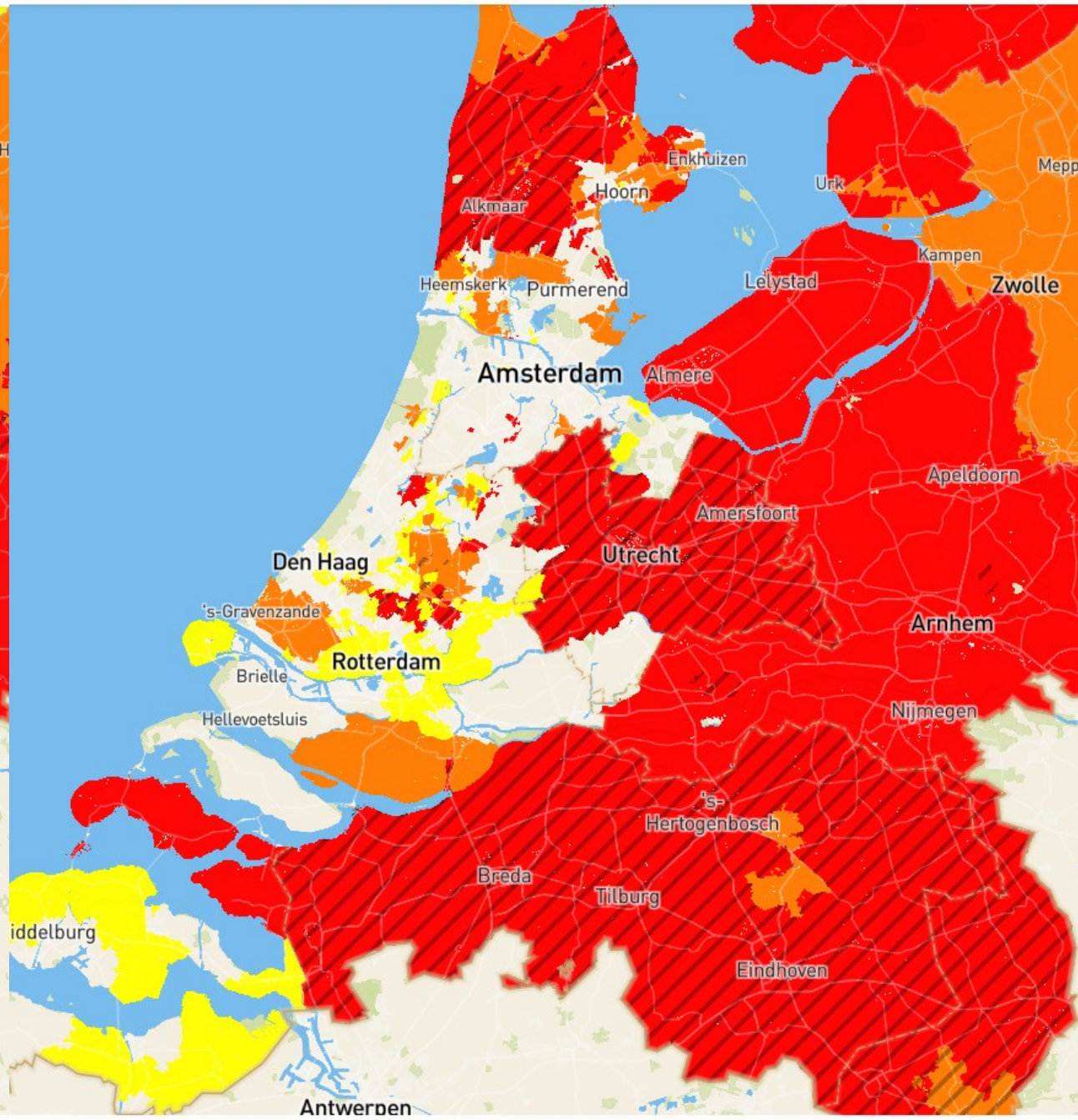
Capaciteitskaart afname elektriciteitsnet

Bijgewerkt: 11-04-2024 09:11

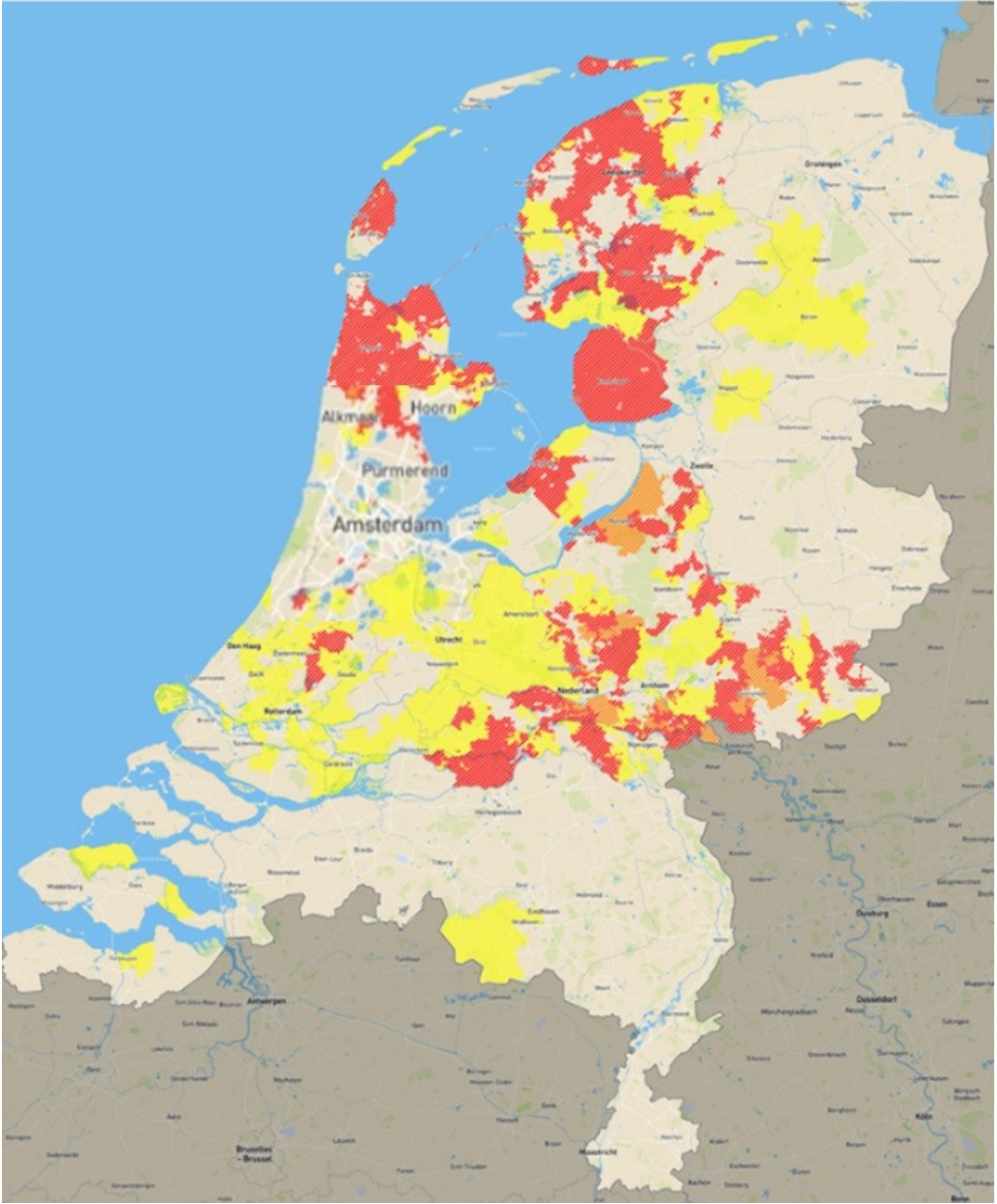

Capaciteitskaart invoeding elektriciteitsnet

Bijgewerkt: 11-04-2024 09:11

Netcongestie – 2021 tot april 2024

Kern van het probleem

Toelichting

Contractuele versus fysieke netcongestie

Contractueel: optelsom gecontracteerde maximale vermogens van alle aansluitingen overschrijdt beschikbare capaciteit

Fysiek: overbelasting netcomponenten door overschrijding beschikbare capaciteit

Kern van het probleem

Toelichting

stations	ruimtebeslag	doorlooptijd	kosten in €, excl grond				
EHS/HS station Vermogen: >500 MVA 	 40.000 - 100.000 m ²	 7 - 10 jaar	 > 100.000.000	TS/MS station Vermogen: 20-100 MVA 	 2.000 - 10.000 m ²	 2,5 - 5 jaar	 1.500.000 - 10.000.000
HS/TS station Vermogen: 100-300 MVA 	 15.000 - 45.000 m ²	 5 - 7 jaar	 > 25.000.000	MS station Vermogen: 10-40 MVA 	 200 - 4.000 m ²	 2,5 - 3 jaar	 1.300.000 - 6.500.000
HS/MS station Vermogen: 100-300 MVA 	 15.000 - 40.000 m ²	 5 - 7 jaar	 > 25.000.000	MS/LS station Vermogen: 0,2-1 MVA 	 10 - 35 m ²	 0,5 - 1 jaar	 35.000 - 250.000

Kern van het probleem

Toelichting

Recente ontwikkelingen

- *Netcongestie voor kleinverbruikers?*
- *Alle regio's netcongestie?*
- *Stroomuitval op piekmomenten?*
- *Contractuele verplichtingen?*
- *Nieuwe contractuele mogelijkheden?*

Netcongestie

Oplossingsrichtingen

Mogelijkheden vanuit gebouw

- *Verlaag vraag naar elektrisch vermogen*
- *Verlaag vraag naar elektrische energie*
- *Sla energie op*
- *Vlak pieken af*

Versoepel eisen

- *Gelijktijdigheid gebruik ruimtes of functies*
- *Minder lux verlichting*
- *Warme truiendag?*

Ontwerp gebouw

- *Buffering warmte en koude*
- *Buffering elektrische energie*
- *Uitschakelen installatieonderdelen op bepaald tijdstip*
- *Opwekking en afgifte warmte en koude: kan dit energiezuiniger?*

Netcongestie

Oplossingsrichtingen

Mogelijkheden vanuit gebouw, wat is nodig

- *Zorg voor inzicht in huidig gebruik* → *energiemodellen*
- *Breng verbruik omlaag* → *ontwerp installaties*
- *Vraag op tijd capaciteit aan* → *projectplanning*
- *Werk samen met andere bedrijven* → *onderzoek omgeving*

Afstemming netbeheerder

Do's & dont's

Durf te vragen!

Ken je rechten!

Schaal netcongestie

*Inzage
congestiemanagementonder-
zoek*

*Transparantie ten
opzichte van wachtlijst*

*Verplichte deelname
congestiemanagement*

*Maatschappelijk
prioriteren*

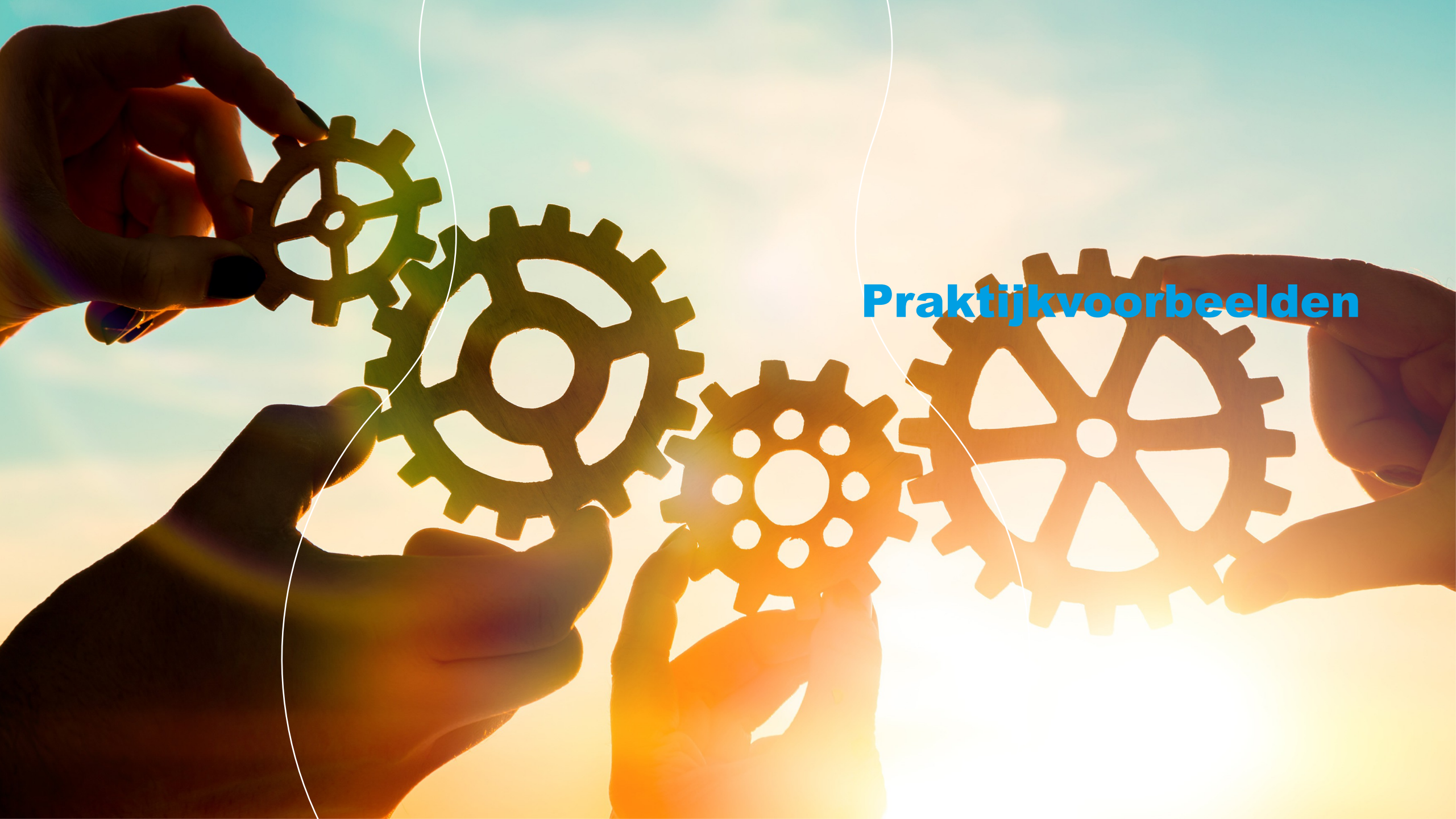
*Gebruik op tijd of raak het
kwijt (GOTORK)*

*Bijzondere
contractvormen*

Praktijkvoorbeelden

Projectaanpak

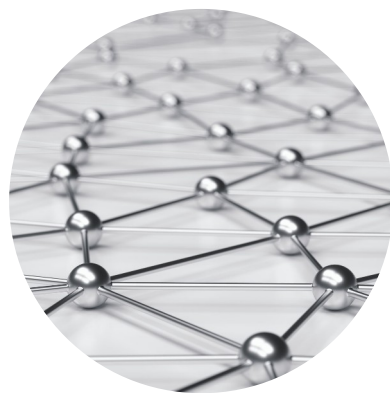

QuickScan

Analyse netcongestie

Verkenning
oplossingsrichtingen

Investeringsgrootte &
doorlooptijd

Geavanceerde analyse

Analyse vraagpatroon

Afstemming netbeheerder (technisch &
juridisch)

Terugregelen installaties

Elektriciteitsopwekking

Elektriciteitsopslag & buffering

Uitwerking

Initiëren, begeleiden en
beoordelen van bijzondere
contractvormen

(Capaciteitsbeperkingscontract,
groepsaansluiting)

Begeleiding aanbesteding

Opstellen van
werkomschrijving,
inkoopdocumenten, Nota
van Inlichtingen,
gunningsadvies
(bijv accuopslag)

Praktijkvoorbeelden

Case 1 – nieuwbouwschool

- *15.000 m²*
- *WKO*
- *Vloerverwarming, ventilatie met warmte- en koudeterugwinning*
- *Energieneutraal (gebouwgebonden)*
- *2021~2022: aankondiging Tennet / netbeheerder: geen teruglevering*
  - *Afschakelen PV-panelen*
- *November 2022: tweede golf netcongestie: geen grootverbruikaansluiting*
  - *Accupakket op terrein*
- *November 2023: geen capaciteit buiten netcongestie-uren*
  - *Opnieuw gesprek privaat net: aansluiting in nachtsituatie?*
  - *Aggregaat?*

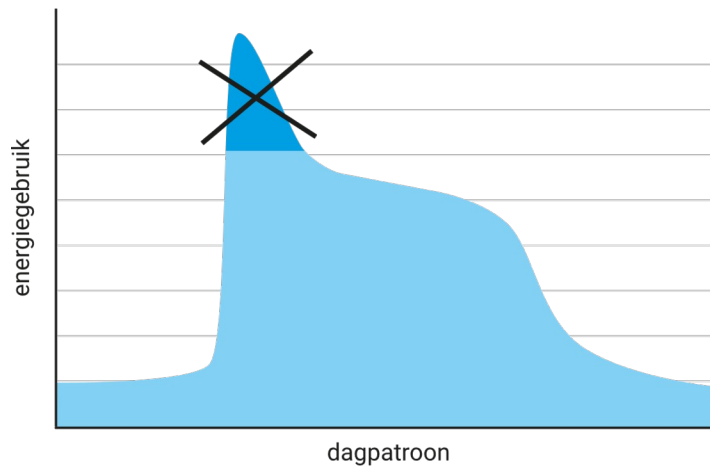
Praktijkvoorbeelden

Case 1 – nieuwbouwschool

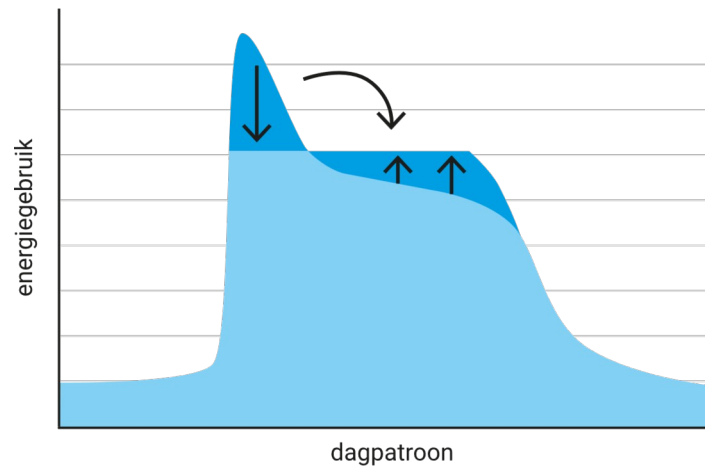
Energieprofiel

→ Data uit bestaande gebouwen

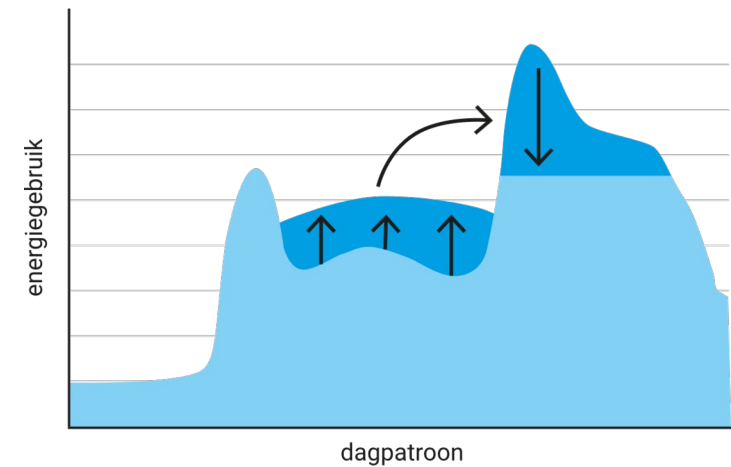
PEAK SHAVING

PEAK SHIFTING

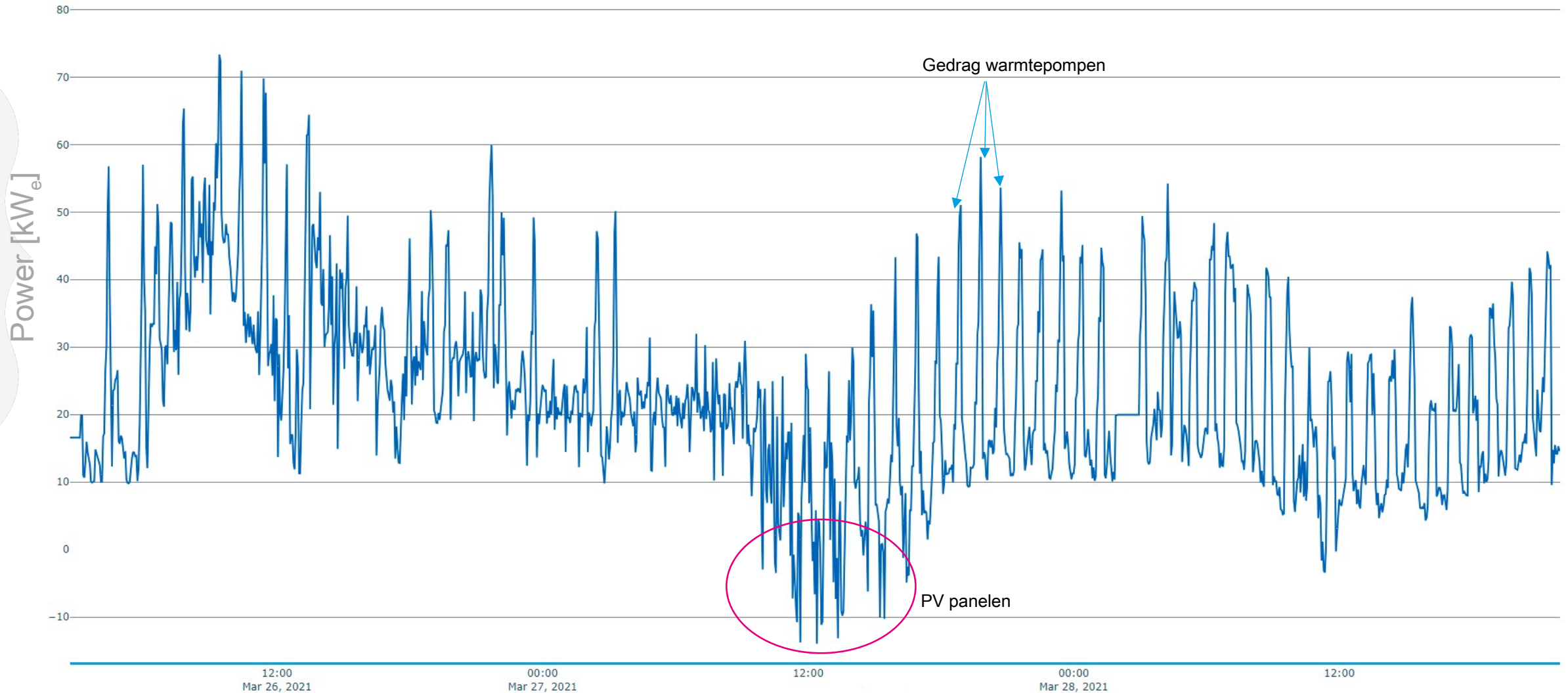

VALLEY LIFTING

Praktijkvoorbeelden

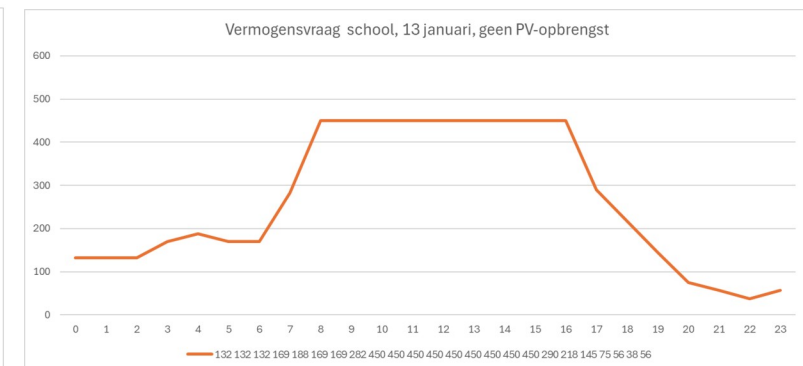
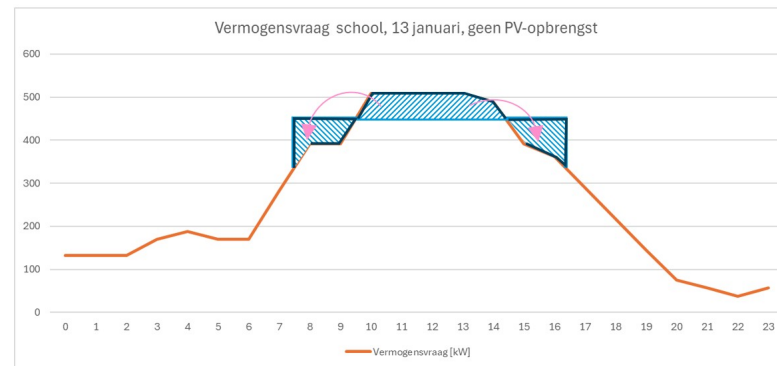
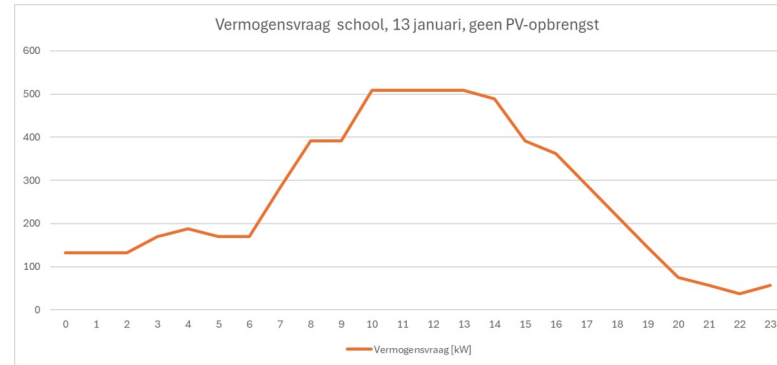
Case 1 – nieuwbouwschool

Praktijkvoorbeelden

Case 1 – nieuwbouwschool

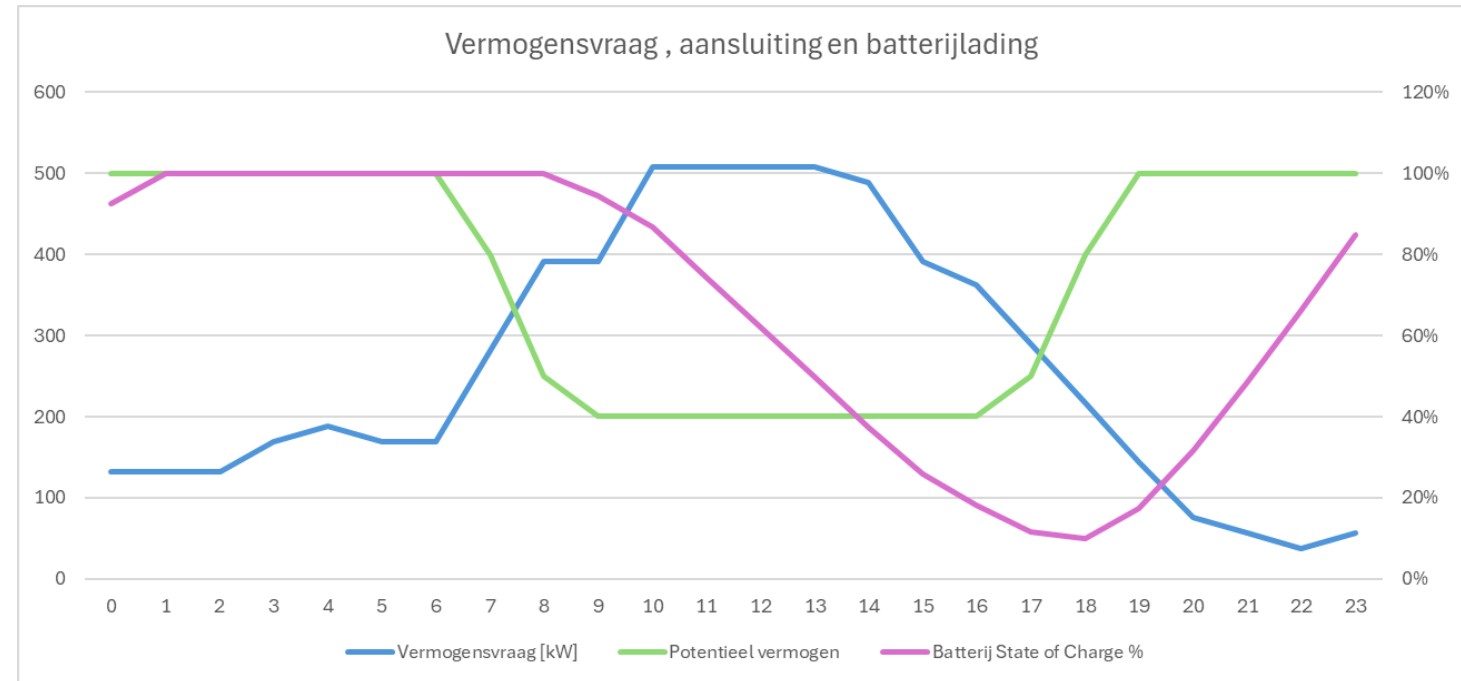
- *Piekafvlakking*
  - *Warmtepomp eerder aan*
  - *Waterbuffer inpasbaar?*
  - *Keuken eerder in gebruik*
  - *Geen gelijktijdig gebruik podium, gymzaal en school*
- *Vervolg: exacte bepaling grootte accupakket (parametrische analyse)*
- *Uitwerking aggregaat*

Praktijkvoorbeelden

Case 1 – nieuwbouwschool

- *Aansluiting privaat net*
- *Overdag geen / gereduceerd vermogen*
- *Potentie in nachtsituatie*

Praktijkvoorbeelden

Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

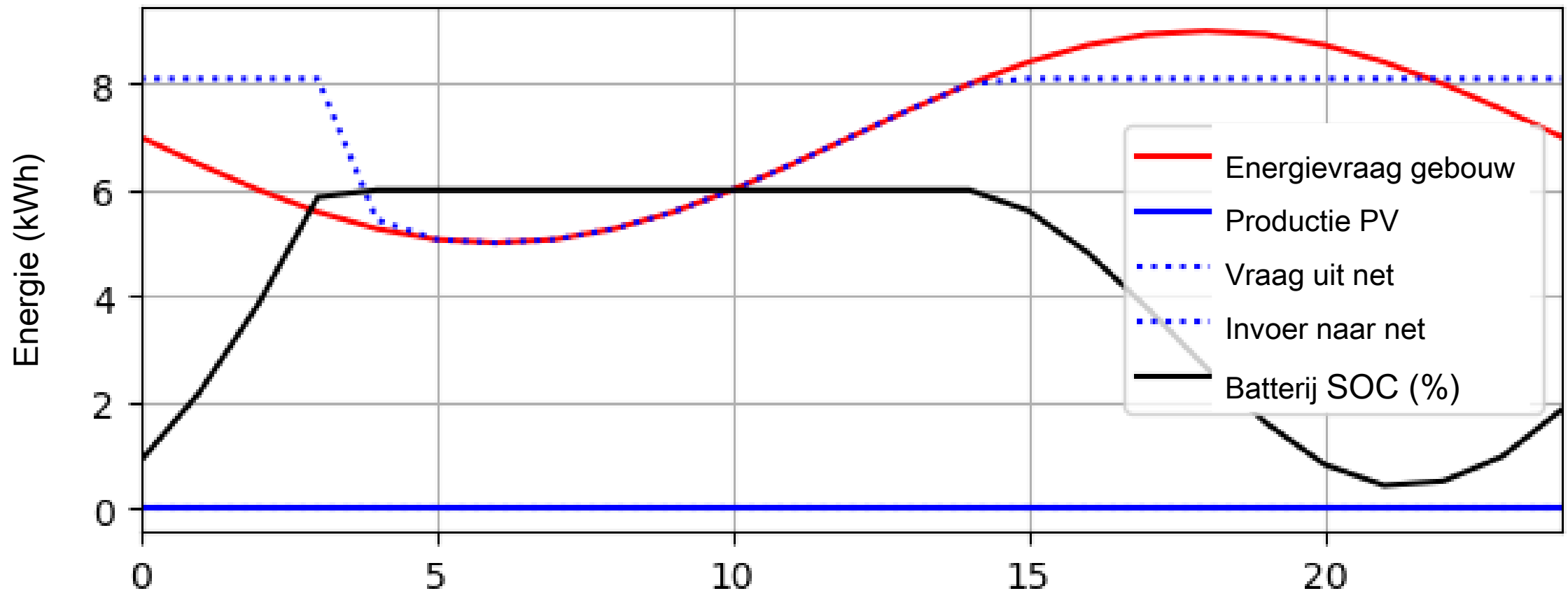
- *50.000 m²*
- *640 kW aansluiting via 'de burens'*
- *Maximaal 55 kW terugleveren*
- *11.000 m² PV-panelen*
- *Warmtepompen*

Praktijkvoorbeelden

Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

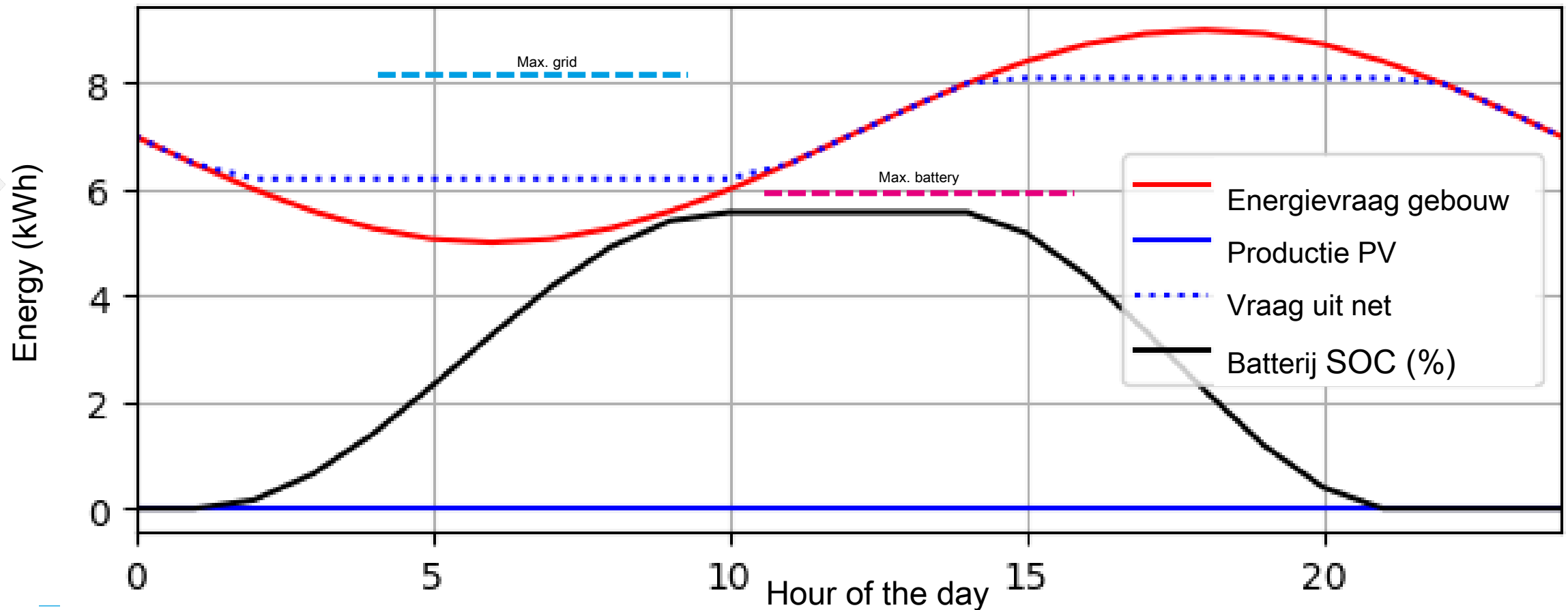
Ontwikkeling algoritmes met Python

Praktijkvoorbeelden

Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

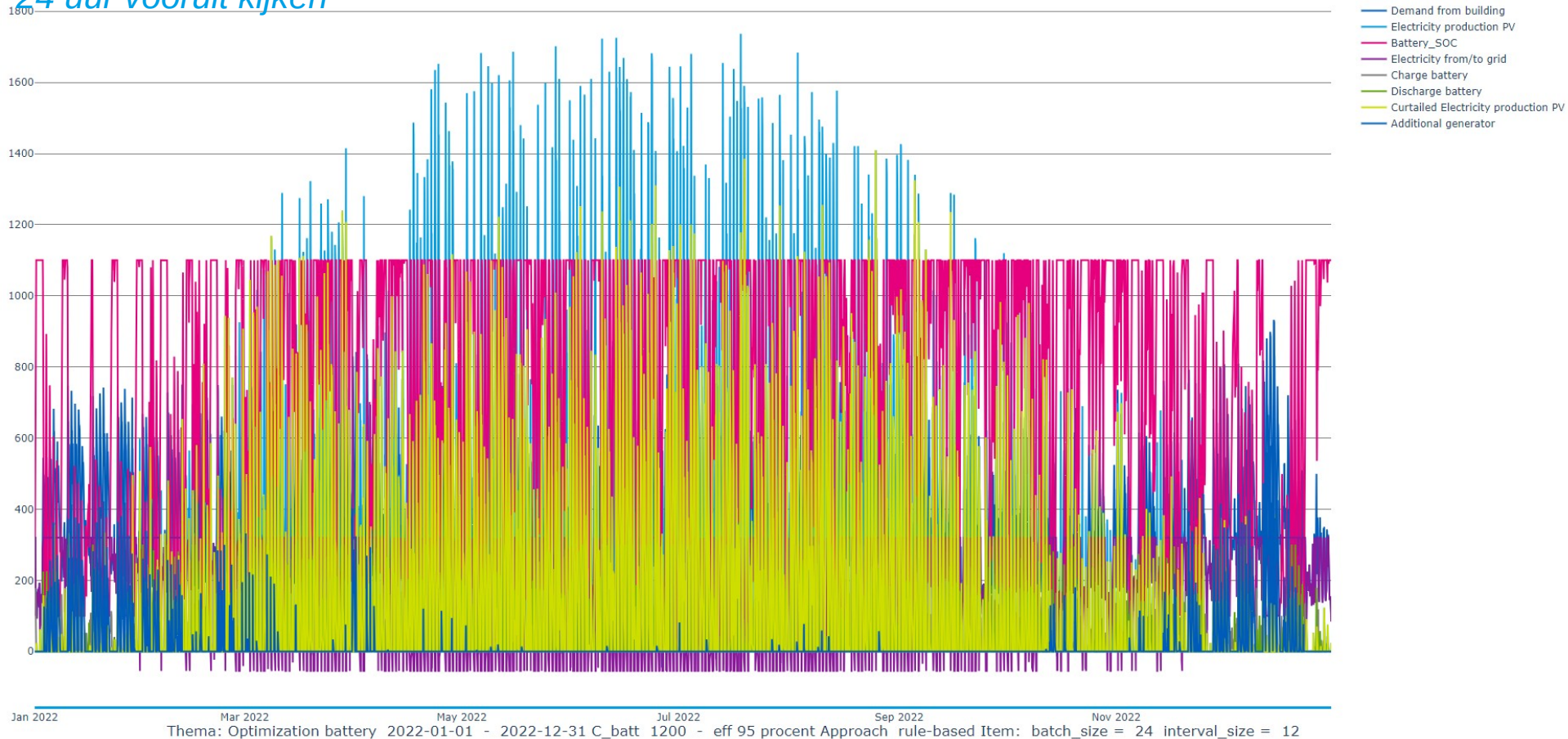
24 uur vooruit kijken

Praktijkvoorbeelden

Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

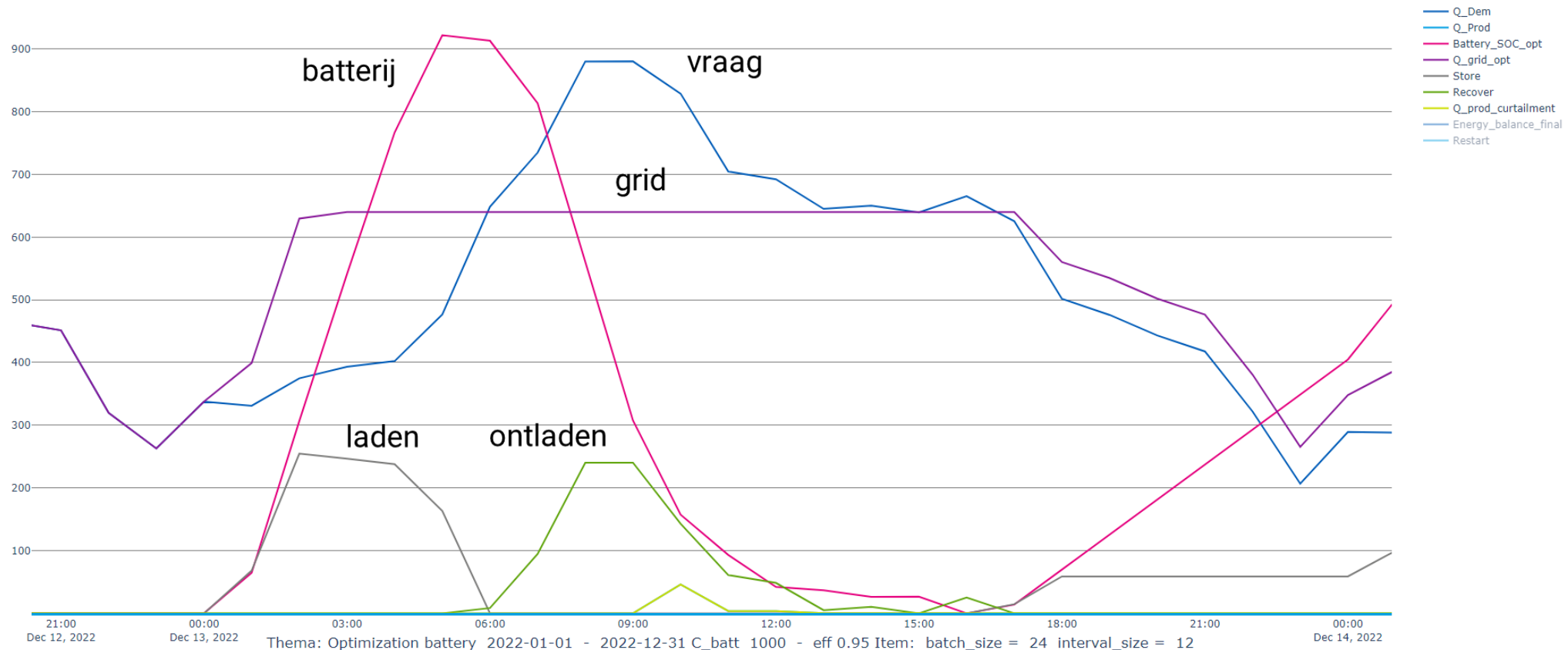
24 uur vooruit kijken

Praktijkvoorbeelden

Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

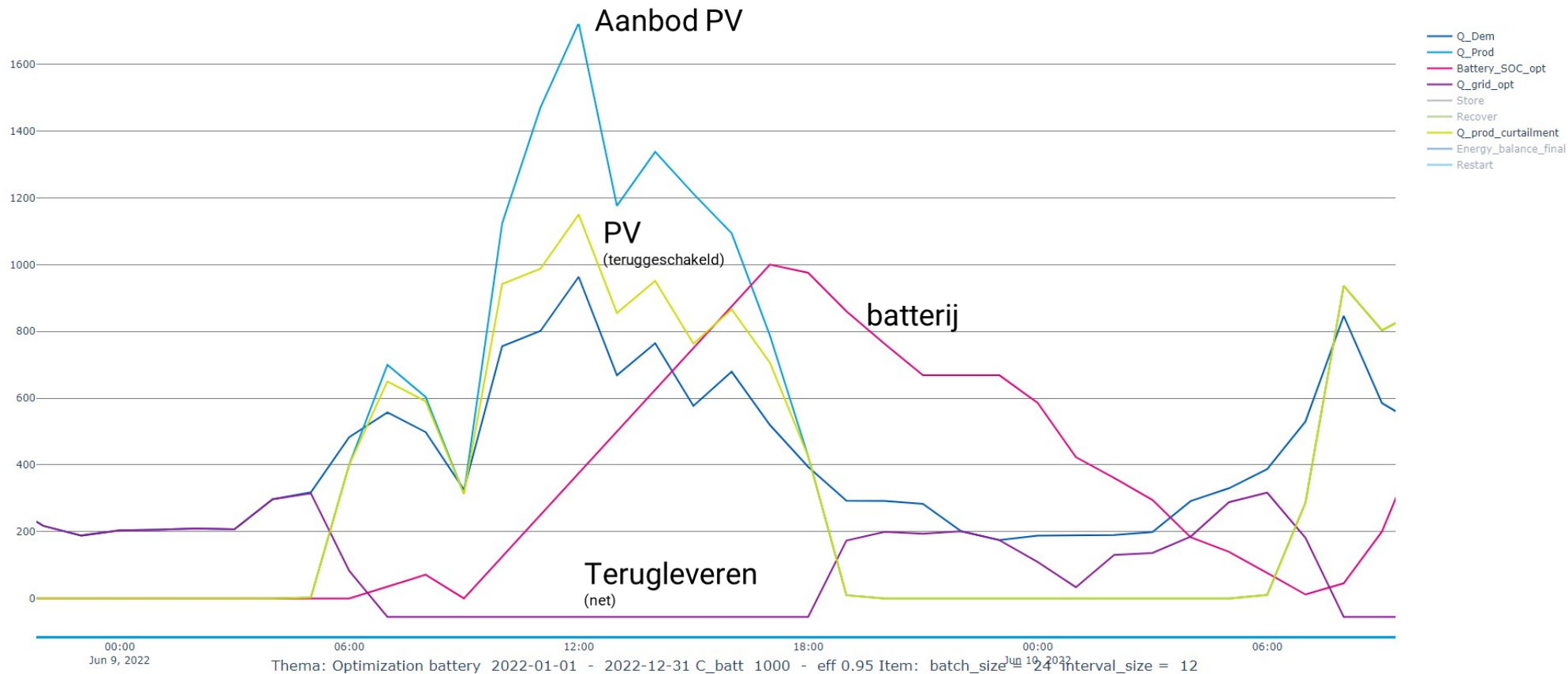
Voorbeeld inzet batterij wintersituatie

Praktijkvoorbeelden

Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

Voorbeeld inzet batterij zomersituatie

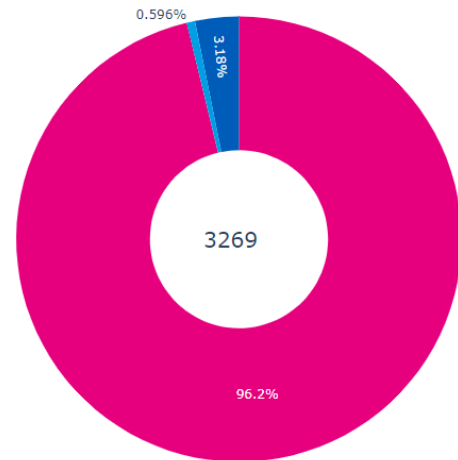

Praktijkvoorbeelden

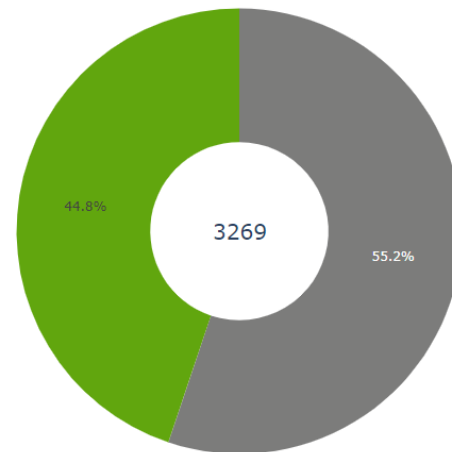
Case 2 – ontwerp en inpassing accupakket bedrijfshal en kantoorpand

Parametrisch ontwerpen – doorrekenen beste scenario accupakket

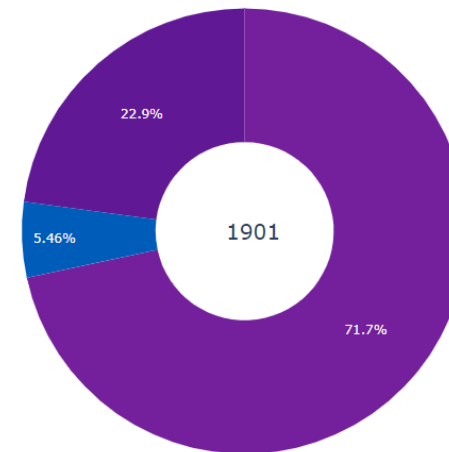
Energy balance 2022-01-01 - 2022-12-31 Battery capacity 1200kWh 300kW - Battery efficiency 95%

Demand (MWh)

Production (MWh)

PV-solar (MWh)

- Demand from building
- Delivered to grid
- Storage loss
- Net storage in battery
- Electricity from grid
- Electricity production PV solar (minus curtailed)
- Self consumption
- Curtailed PV production

Praktijkvoorbeelden

Case 3 – renovatie en verduurzaming kantoorpand Eindhoven

- 9.500 m²
- Netcongestieproblematiek door elektrificatie
- Huidig: cv-ketels met koeling door externe bronnen

Oplossingsrichtingen quick scan

Gebouw:

- Geen actie (overschrijding), niet gewenst
- Begrenzen klimaatsystemen bij overschrijding 202kVA
- Dieselaggregaat (NSA) inschakelen bij overschrijding 202kVA
- Bijplaatsen bufferpakket (accu of warmte)
- Gasaansluiting voorlopig handhaven

Aspecten:

- Investering (kosten)
- Inpassing (gebouw)
- Planning (tijd)

Gebiedsniveau:

- Pilot project netbeheerder
- Bufferpakket gebied

Praktijkvoorbeelden

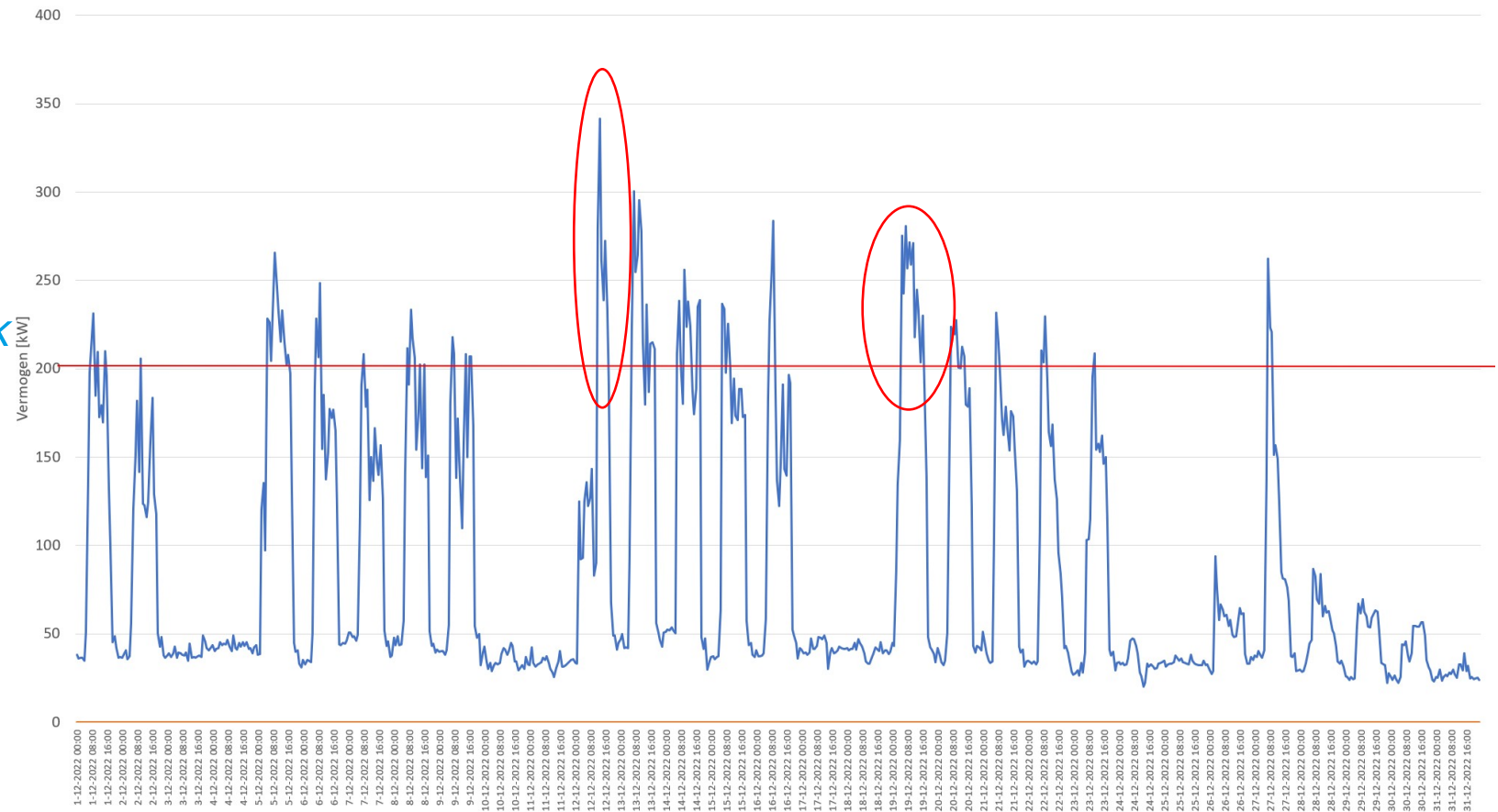
Case 3 – renovatie en uitbreiding kantoorpand

Analyse gebruik

Simulatie o.b.v. 2022

- 12 december vermogenspiek

- 19 december energiepiek

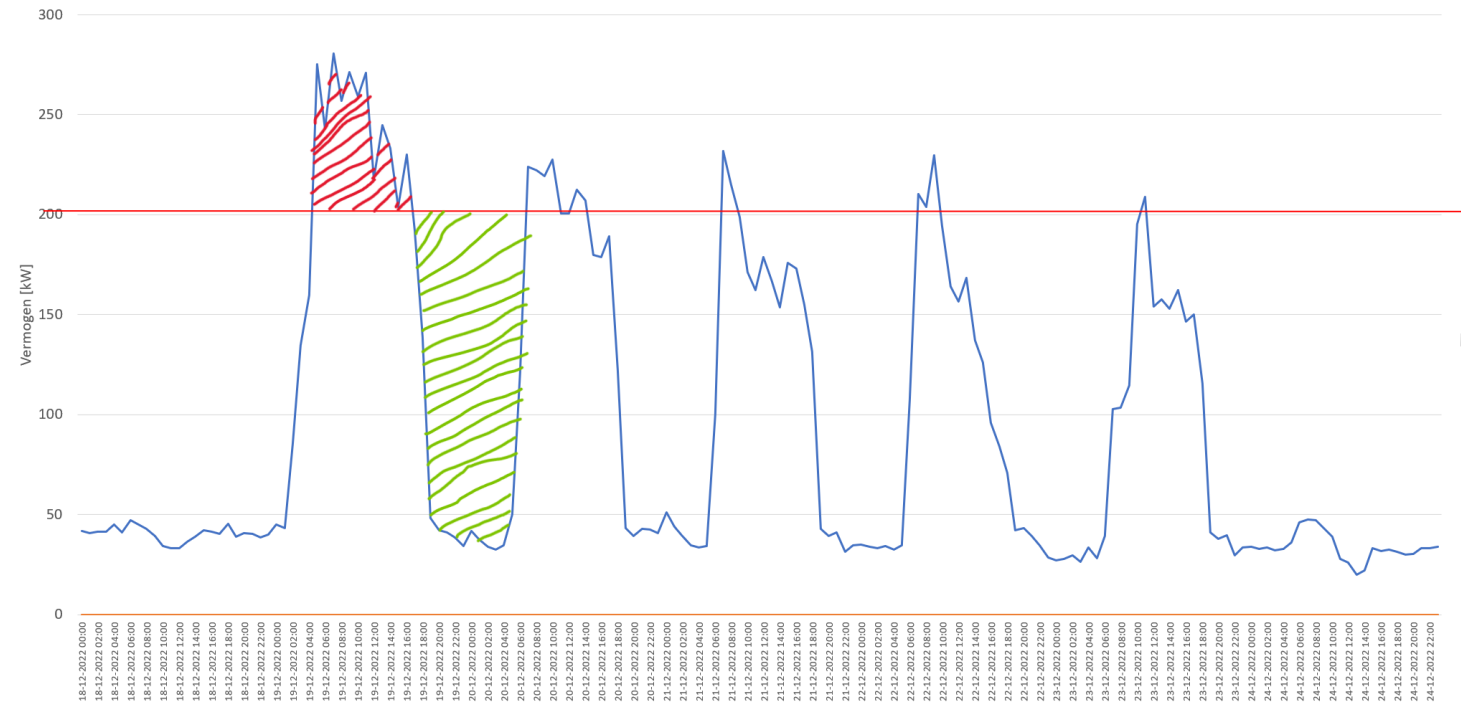
Praktijkvoorbeelden

Case 3 – renovatie en uitbreiding kantoorpand

Analyse weekverbruik

Weekverbruik met kritische dag

Conclusie: binnen 24h voldoende energie beschikbaar voor laden en ontladen

Praktijkvoorbeelden

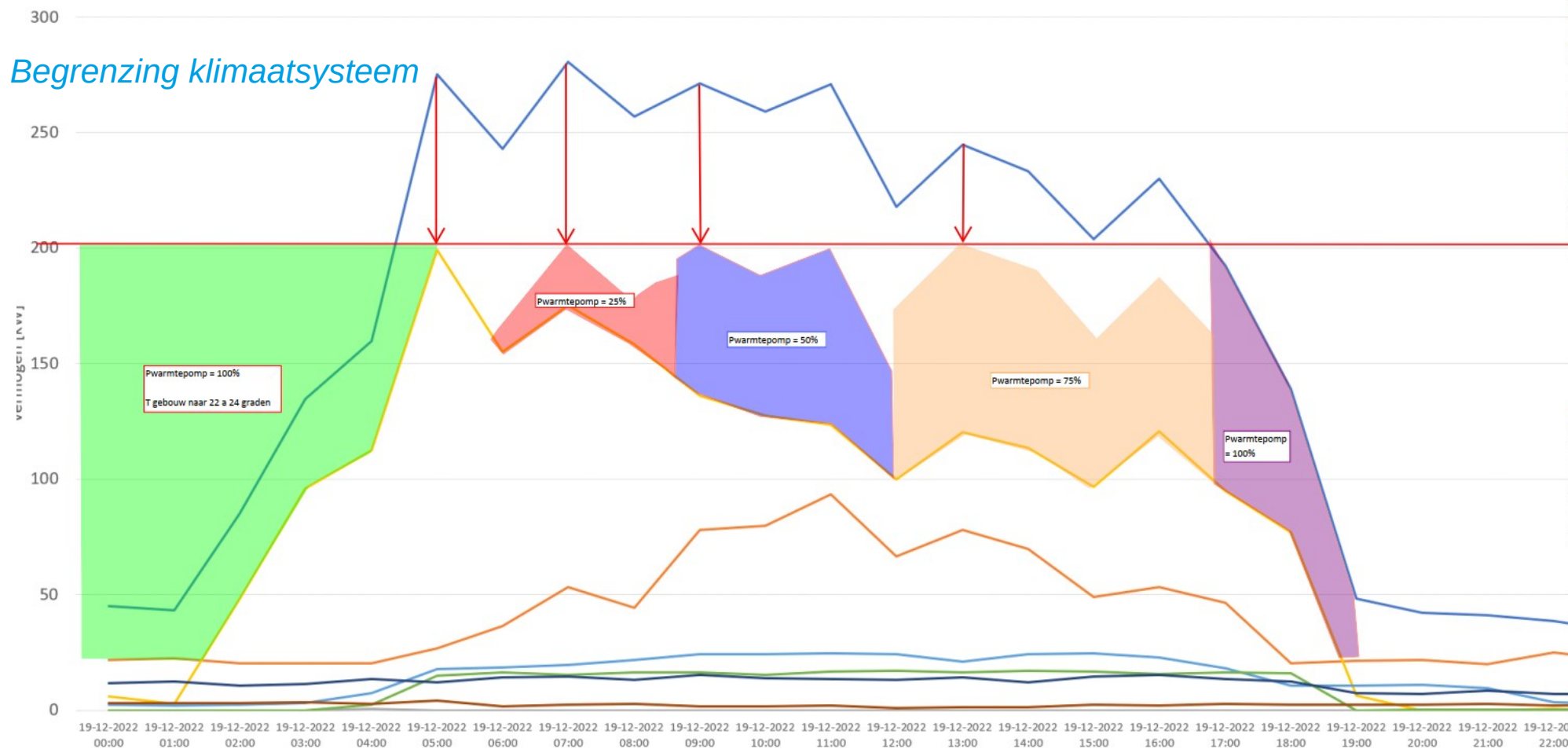
Case 3 – renovatie en uitbreiding kantoorpand

Begrenzing klimaatsysteem

- *Gebouw voorverwarmen*
- *Warmtepomp begrenzen in vermogen*
- *Ventilatiesysteem terugregelen*
- *Verwarmingsbatterij LBK vraagt minder*
- *Warmtepomp: 25% ondergrens*

Praktijkvoorbeelden

Case 3 – renovatie en uitbreiding kantoorpand

Praktijkvoorbeelden

Case 3 – renovatie en uitbreiding kantoorpand

Totaalbeeld

Oplossing	Inpasbaarheid	Kosten	Planning	Duurzaamheid	Comfort	Advies voorkeur	Toelichting
Regeling	++	++ Software toevoeging/aanpassingen	++	++	-	1	Maatregel verstandig ook na netcongestie om pieken door warmtepomp installatie te voorkomen.
NSA	+/-	- Aanp. installatie – hoge exploitatielasten	+	-	+/-	4	Technisch mogelijk echter geen volledige oplossing, daarnaast zal het impact hebben op de betrouwbaarheidseisen van de ICT (MER) ruimte.
Accupakket	-	-- Hoge investering	+/-	+	++	3	Vanuit duurzaamheid de beste oplossing echter het vraagt een hoge investering en is in het gebouw lastig inpasbaar. Daarnaast is het de vraag of deze binnen de planning leverbaar is
Gasaansluiting	++	+ Bestaande gasleiding + nieuwe ketel & verwarmingsleidingen	++	-/+	+	2	Met een (beperkte) piekketel blijven we binnen het label A+ +++ (3 sprongen).

Netcongestie en duurzaamheid

Gevolgen milieu-impact

- *Energieneutrale gebouwen* → *PV-panelen*
- *Netcongestie* → *accupakketten*
- *Milieu-impact* → *MPG- en GPR-scores*

Netcongestie en duurzaamheid

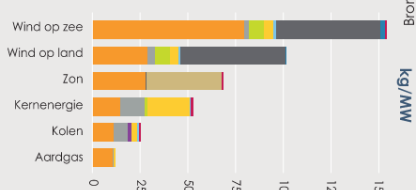
Gevolgen milieu-impact

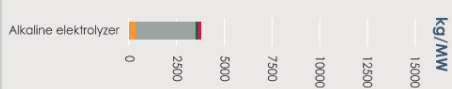
BESCHIKBAARHEID KRITIEKE GRONDSTOFFEN

DE TOEPASSING VAN GRONDSTOFFEN

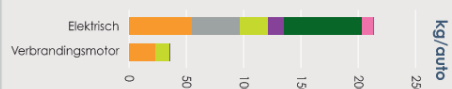
Voor elektriciteitsproductie

Voor waterstofproductie

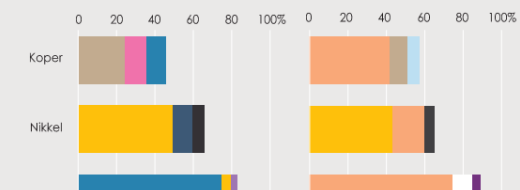
Voor autoproductie

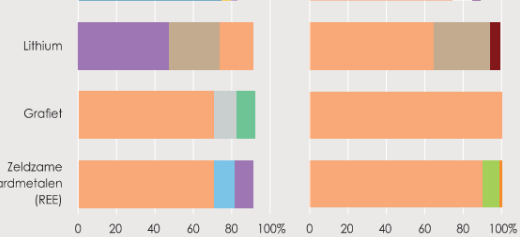
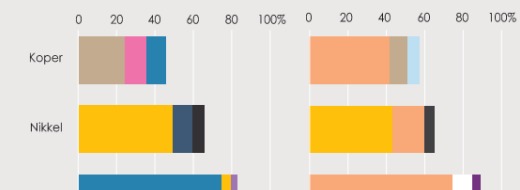
- Koper ● Nikkel ● Mangaan ● Kobalt ● Chroom
- Molybdeen ● Zink ● Zeldzame aardmetalen (REE)
- Silicium ● Grafiet ● Lithium ● Anders

DE LANDEN WAARIN GRONDSTOFFEN WORDEN GEWONNEN EN VERWERKT

Winning (top 3)

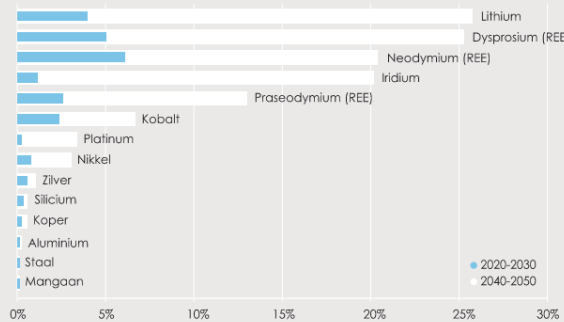

Verwerking (top 3)

- China ● Indonesië ● Congo ● Australië ● Chili ● VS ● Peru ● Mozambique
- Finland ● Canada ● Maleisië ● Madagascar ● Rusland ● Filipijnen
- Japan ● Argentinië ● Estland

DE VRAAG VAN NEDERLAND NU EN IN DE TOEKOMST T.O.V. DE HUIDIGE MONDIALE PRODUCTIECAPACITEIT

DE WERELDWIJDE VRAAG NAAR GRONDSTOFFEN WORDT 4-6 MAAL ZO GROOT IN 2040

Bron: IEA (2022)

OPLOSSINGEN VOOR HET GRONDSTOFFENVRAAGSTUK

- Minder gebruiken
- Hergebruiken
- Repareren i.p.v. vervangen
- Ander materiaalgebruik
- Meer winning

Netcongestie en duurzaamheid

Gevolgen milieu-impact

- *Alternatief dieselaggregaat: hydrozine*

Bijzondere contractvormen

- *Capaciteitsbeperkingscontract*
- *Groepsaansluiting*

Dragen bij aan versnelling van verkrijgen van transportvermogen

Het capaciteitsbeperkingscontract

Piekafvlakking

- Laadpalen,
- Warmtepompen,
- Liften,
- Keukenapparatuur
- ,
- Klimaatregulering,
- Verlichting,
- Doorstroomapparaat (ipv boiler)

Nu al mogelijk!

Maximaal af te nemen transportvermogen per uur. Vermelde capaciteit is het maximum gedurende enige moment binnen het uur.																								
Aanvang (uur)	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
Einde (uur)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Maandag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Dinsdag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Woensdag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Donderdag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Vrijdag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Zaterdag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Zondag	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					
Feestdagen	1700 kW					250 kW			1700 kW							250 kW			1700 kW					

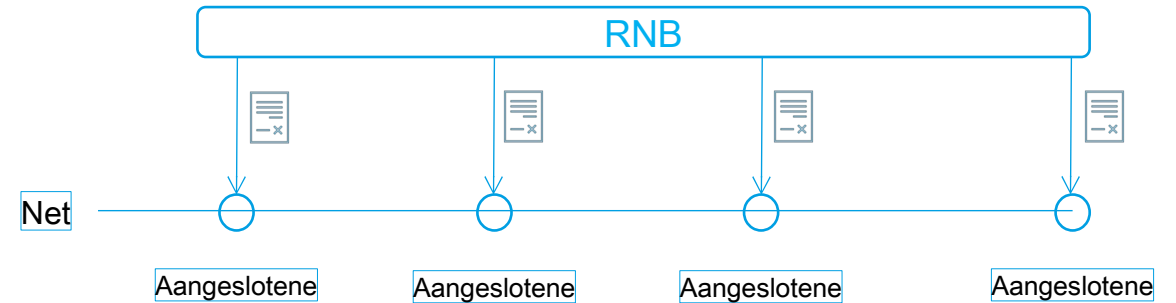
Groepsaansluitingen

Afneemers en opwekkers hebben zeggenschap over de benutting van beschikbare transportcapaciteit.

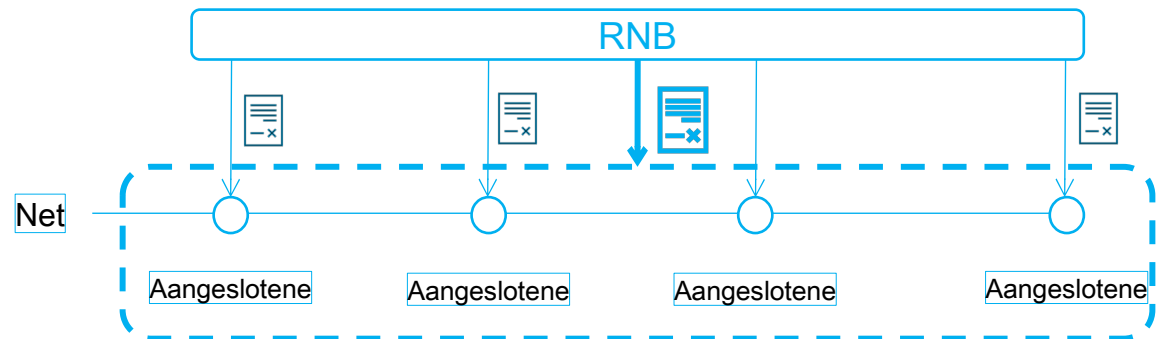
Samenwerkingsverband

Het fysieke net blijft onder de verantwoordelijkheid van de netbeheerder en de optimalisatie van transportcapaciteit komt onder de verantwoordelijkheid van de groep aangeslotenen.

Huidige situatie

Groepsaansluiting

Vragen?

Meer weten?

www.dwa.nl/netcongestie

Netcongestie: dit is het, zo voorkom je het